

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۹/۰۳/۲۴

خوشحال آصفی

د سولې په اړه شتو اندېښنو ته

ډونالډ ټرمپ څنگه ځواب ورکړ؟

په داسې حال کې چې په قطر کې د طالب او امریکایي استازو تر منځ د پنځم پړاو له خبرو وروسته دغې پروسی ته د افغان حکومت اندېښنې تر بل هر وخت زیاتې شوي؛ آن دا چې تېره اونۍ د افغانستان د ملي امنیت د شورا سلاکار بناغلي حمدالله محب پر زلمي خلیلزاد تندی نیوکې وکړې او هغه یې د سولې خبرو تر شا د موقت حکومت په جوړولو تورن کړ؛ بلاخره ولسمشر ډونالډ ټرمپ دغو اندېښنو ته ځواب ورکړ.

په تازه کې سپینې ماڼۍ اعلان کړی چې ولسمشر ډونالډ ټرمپ د افغانستان د سولې هلوځلو ته لومړیتوب ورکړی او د ده ځانگړي استازي له طالبانو سره مخامخ خبرې پیل کړي خو د امریکا ولسمشر به د متحدو ایالتونو د تاریخ تر ټولو د اوږدې جگړې د پای ته رسولو پر سر بده معامله ونه مني. د سپینې ماڼۍ یوه چارواکي چې نه یې غوښتل نوم یې واخیستل شي ویلي، امریکا به د بشري حقونو- په ځانگړي ډول د بنځو حقونو په شمول د تېرو ۱۸ کلونو بریايو قرباني نه کړي.

دا په داسې حال کې ده چې تېره اونۍ د افغانستان د ملي امنیت شورا سلاکار حمدالله محب پر زلمي خلیلزاد تندی نیوکې وکړې او نوموړی یې د سولې په روانو خبرو کې د افغان حکومت په ځنډې ته کولو او طالبانو ته په مشروعیت ورکولو تورن کړ. له هغې وړاندې په خپله ولسمشر غني هم په بار بار غیر مستقیم د طالبانو او زلمي خلیلزاد تر منځ د روانو خبرو په اړه اندېښنه ښودلې وه. ولسمشر غني د قطر خبرو ته په اشارې ویلي و چې دایمي سوله غواړي او نه غواړي چې د ډاکټر نجیب الله د وخت تېروتنې بیا تکرار شي. همدارنگه تیره ورځ په بلخ کې د نورو جشن د نمناځلو پر مهال یې هم یو ځل بیا یادونه وکړه چې دایمي سوله غواړي، نه داسې سوله چې تری د وینې بوی راشي. د طالب مرکچیانو او زلمي خلیلزاد د خبرو په اړه نه یواځې افغان حکومت اندېښمن بریښي بلکې افغان سیاسيون، مدني ټولني، د بنځو حقونو فعالان، بهرني هیوادونه چې په یو نه یو ډول د افغانستان په سیاست کې ځان ښکېل بولي او آن په خپله د ناتو غړي هیوادونه هم اندېښمن ول.

مدني ټولني او د بنځو د حقونو فعالان له سولې وروسته په افغان حکومتي نظام کې د بنځو د ونډې او د ډیموکراسۍ د تطبیق د څرنگوالي له امله اندېښمن دي. د افغانستان په سیاست کې ښکېل هیوادونه په ځانگړي ډول روسیه بیا د طالب سره په گډه د راتلونکي افغان حکومتي نظام څخه اندېښمنه ده. دوی هڅه کوي چې له افغانستانه د امریکا په وتلو سره په راتلونکي نظام کې چې طالبان به یې هم یوه برخه وي؛ غوټ او قوي نفوذ ولري. روسیه غواړي چې د امریکا له وتلو دغه تشه په خپله روسان ډکه کړي.

افغان سیاسيون په ځانگړې توگه هغوی چې د اوسني حکومت یوه برخه دي یا په تیر کې برخه و؛ ځکه اندېښمن دي چې د طالب له راتگ وروسته به ممکن د دوی واک او ځواک د حکومت په چوکاټ کې راکم او طالبانو باندې به وویشل شي. دوی د خپلې سیاسي بقا په اړه اندېښمن دي. خو په تازه کې د سپینې ماڼۍ یو چارواکي دغو ټولو اندېښنو ته ځواب ورکړ.

ټرمپ د افغان حکومت اندېښنې څنگه ځوابوي؟

دا چې د حمدالله محب د څرگندونو له امله په وروستیو کې د کابل او واشنگتن تر منځ اړیکو کې د احتمالي کرکېچ مخنیوی وشي او د سولې روان بهیر یا له طالبانو سره د امریکا خبرې ناکامې نه شي؛ د امریکا ولسمشر هڅه کوي چې په دې اړه بیرته د افغان حکومت او سیاسيونو اندېښنې خلاصې کړي. د امریکا متحده ایالات غواړي افغان حکومت په ځانگړي اشرف غني ډاډمن کړي چې د زلمي خلیلزاد او طالبانو تر منځ په خبرو کې هیڅ ډول داسې معامله نه کيږي چې هغه دي د افغان حکومت له گټو سره په تکر کې وي؛ وروستی څرگندونې یې وکړي.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

د سیمي هیوادونو اندېښنو ته ځواب

همدا اوس زلمی خلیلزاد د سیمي هیوادونو ته په سفر تللی او داسې اټکل کیږي چې د افغانستان لپاره د روسیې د ولسمشر ځانگړی استازی ضمیر کابلوف، د چین په استازیتوب دینګ شیجون او د اروپایي ټولني استازی رولاند کوبیا سره یې کتلي دي. دا هغه هیوادونه دي چې تر نورو ډیر په قطر کې د امریکا او طالب استازو تر منځ د خبرو په اړه اندېښمن دي. اوس دغو هیوادونو ته په سفر کې زلمی خلیلزاد هڅه کوي چې د سولې روانو خبرو په اړه د دوی اندېښنو ته ځواب ووايي او په اړه یې ملاتړ خپل کړي.

پس په پای کې ویلی شو چې ان شالله د سولې روانې خبرې سمې او په سیده لار روانې دي، فقط طالبان دي له افغان حکومت سره د مذاکراتو میز ته حاضر شي، نور ان شالله چې د سولې په اړه سیمه ایزه او نړیواله اجماع رامنځته شوي ده. داسې هیلي هم شته چې د قطر په راتلونکې غونډه کې به د افغان حکومت استازي هم برخه ولري.

پای

د پاڼو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ